

ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ

ಹಣವೆಂಬುದು ನಾಗರಿಕ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಜಡವಸ್ತು. ಅದೊಂದು ವಿನಿಮಯ ಸಾಧನ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಯಾವ ಮೌಲ್ಯ ಮಹಿಮೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥದೊಂದು ಜಡವಸ್ತು ಮನುಷ್ಯನನ್ನ ತನ್ನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾತ್ರ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸುವಂಥದು. 'ನನಗೆ ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕು; ತಪ್ಪಿದರೆ ನಿನ್ನನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವ ಭೂತವೊಂದರ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ? ಹಣವೂ ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಭೂತ. ಅದು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವಂತಾದಾಗ, ಅದರ ಪೈಶಾಚಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪುಟಿಯತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಹಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಕರೆನ್ಸಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಕರೆನ್ಸಿ' ಎನ್ನುವುದರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಗತಿಶೀಲವಾಗಿರುವುದು- ಎಂದು. ಹಣದ ಚಲನ ಶೀಲತೆಗೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿ, ಅದು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೂಡಿಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ತಡೆಹಿಡಿದರೆ ನದಿ ತನ್ನ ತಡೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣದ ವಿಷಯವೂ ಹಾಗೆಯೇ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬೇಕೆನ್ ಎಂಬ ಚಿಂತಕ ಹಣವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹರಡಬೇಕು. ಆಗ ಅದರ ಸಾರದಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳು ಸುಪುಷ್ಪವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಡುವುದರ ಬದಲಾಗಿ, ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಶಿಹಾಕಿದಾಗ ಅದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ; ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೊಳೆತು ದುರ್ನಾಶ ಬೀರಿ, ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸಮಾಜವೆಂಬ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಹಣವೆಂಬ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹರಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜ, ತನ್ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಅದು ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಕ್ಷೋಭೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 'ಅರ್ಥಮದ' ಎನ್ನುವ ಮಾತೊಂದಿದೆ. ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ರೋಗವಿದು. ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು

ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 'ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಕಾಂಚಾಣ ಕುರುಣೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾ, ಉನ್ನತ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥಾತ್ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಮದ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಪಾಶವೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ; ಆತನನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಕ್ರೂರವ್ಯಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಣವೊಂದಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೇಂದ್ರೆ- 'ದೈವುಳ್ಳವರು (ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳು) ದಯವುಳ್ಳವರೂ ಆಗಬೇಕು' ಎಂದಿರುವುದು.

ಹಣವಿದ್ದರೆ ಸುಖ, ಸಂತೋಷ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯರ ನಂಬಿಕೆ. ಆದರೆ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಹಣ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾರದು, ಬದಲಾಗಿ ಅದು ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಅಭದ್ರತೆ- ಇತ್ಯಾದಿ ತಳಮಳಗಳ ಸರಪಳಿಯನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಉಂಟು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಪತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು, ಮತ್ತಷ್ಟು ಪಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಚಪಲ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಿರ್ವಾತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತುಂಬುವ ಬದಲು, ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿರ್ವಾತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದು. ಚಿನ್ನದ ಬಿಂದಿಗೆ, ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆ, ಚಿನ್ನದ ಸಿಂಹಾಸನ- ಯಾವುದೂ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಲಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಅನ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಯಾವುದೂ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳುಂಟು ಮಾಡುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು- 'ಅರ್ಥಮನರ್ಥಂ ಭಾವಯ ನಿತ್ಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಸುಖಂ...' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿರುವುದು.

ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಣವೆಂಬುದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುವೆಂದೇನಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಅದರ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಣದ ಹಿಂದೆ ವಿವೇಚನೆ, ಅನುಕಂಪ, ಸಮಷ್ಟಿಯ ಹಿತ- ಇತ್ಯಾದಿ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬೆಳಕು ಇರಲೇಬೇಕು. ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಧಿ ದೇವತೆಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ನಮ್ಮವರು- 'ಆದ್ರಾಂ ಪುಷ್ಕರಿಣೀಂ ಪುಷ್ಪಿಂ...' ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಪರಿಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕರುಣಾಳು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಾವರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದವಳು, ಭಕ್ತರ ಪೋಷಕಳು' ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಜೀವ ಕಾರುಣ್ಯ, ಜೀವನ ರಸಿಕತೆ, ಔದಾರ್ಯ- ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಘೌತವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿಯ ದ್ವನಿ.

■ ವೈನತೇಯ

<h2>ಮಾತೇ ಮತ್ತು</h2>	
<p>★ ಒಳ್ಳೆಯತನವು, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದು. -ಹೆನ್ರಿವಾಡ್ ಬಿಷರ್</p>	<p>★ ನಿನ್ನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತು- ನಿನ್ನಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ. -ಬಾಂ ಫ್ರಾಂಕ್ ಎಲ್</p>
<p>★ ಧನದಾಹಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನೇಜನಾಗಿರುವ ಪುರುಷನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ- ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇಂಗಿಹೋಗುವಂತೆ- ತಾವಾಗಿಯೇ ನಶಿಸುತ್ತವೆ. -ರಾಮಾಯಣ</p>	<p>★ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಆತುರ ಪಡುತ್ತೇವೋ, ಅಷ್ಟೇ ನಿಧಾನ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದು. -ಜಾನ್ ಹೇವ್ಲಡ್</p>
<p>★ ಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊಸದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದನ್ನು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ಯೋಗ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. -ಯಾಜ್ಞ ವಲ್ಕ್ಯ</p>	<p>★ ಒಂದು ದಿನ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ- ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ವೈಭವವನ್ನು ನಾಚಿಸಿಯೇನು. -ಎಮರ್‌ಸನ್</p>
<p>★ ಹಣದಿಂದ ಕುರುಡನಾದ ಮೂರ್ಖನೇ! ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಏಕೆ ನಗುವೆ? ಸಂಪತ್ತು ಯಾರಿಗೂ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ನೀರಿನ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಘಟಗಳು ತುಂಬುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬರಿದಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನೀನು ನೋಡಿದ್ದೀವೆ? -ಪ್ರಬಂಧ ಚಿಂತಾಮಣಿ</p>	<p>★ ಯಾವಾಗಲೂ ಇತರರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಾಳಿದವರಿಗೆ ಆಶ್ರಿತರು ದೂರವಾದರೆ ಆಶ್ರಯವೇ ತಪ್ಪಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. -ಕುವೆಂಪು</p>
<p>★ ಎಂಥ ಮೇದಾವಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ನೆಲೆ (ಹೈಪಾಥಿಸಿಸ್) ಆಗಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಪ್ರಮಾಣ ಆಗಲಾರದು. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. -ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್</p>	<p>★ ಚದುರಂಗದಾಟ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ದೊರೆ, ಮಂತ್ರಿ, ಸೈನಿಕ- ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಒಂದೇ ಚೀಲದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. -ಇಟಲಿ ಗಾಡೆ</p>
<p>★ 'ಅಹಂ ಅಸ್ತಿ' ನಾನಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಬದುಕಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಸಿಂಹಘರ್ಜನೆ ಮಾಡುವವನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬದುಕುವುದು ಖಂಡಿತ! -ಕೆ.ಪಿ.ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ</p>	<p>★ ಚಿಲದೊಳಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಸಾಮಾನು, ಚೀಲದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ! -ಸ್ಟೀಡನ್ ಗಾಡೆ</p>
<p>★ ಹೊಟ್ಟೆತಿಟ್ಟು ಒಂದು ವಿಷ, ಘೋರ ವಿಷ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾರ್ಥನೂ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿ ಮುಗ್ಧೇ ಹೋಯ್ತು! -ಗ.ಸು.ಭಟ್ಟ</p>	<p>★ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೆವ್ವ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಳಿಯನನ್ನು ಹುಡುಕು, ಕರೆದು ತಾ. -ರಷ್ಯಾ ಗಾಡೆ</p>